

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2024-25

Kapellveien barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSdokumenter	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN OG VALG AV SATSINGSOMRÅDER	5
3.2 KOMPETANSEUTVIKLING.....	7
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	7
4.1 OMSORG	7
4.2 LEK	7
4.3 DANNING.....	8
4.4 LÆRING	8
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP	9
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	9
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	10
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	10
5 BARNs MEDVIRKNING	11
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	12
6.1 PROGRESJON	12
6.2 DIGITAL PRAKSIS	13
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	13
7 OVERGANGER.....	14
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	14
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	14
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	15
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	15
9. AKTIVITETER / ÅRSJUL.....	17
10. PLAN FOR VURDERING.....	18
11. KILDER OG REFERANSER	18

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 23.08.23

Barnehagens styrer: Berit Kragebøl

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Barnehagens visjon:

Lekens kraft – barnas skatt

Denne planen er Kapellveien barnehages årsplan for 2024 – 2025 og viser hva vi har som felles mål. Planen gjelder for 70 barn i alderen 0-6 år fordelt på fire avdelinger: Jupiter, Pluto, Venus og Mars. Barna skal få ferdigheter og læring innenfor de syv fagområdene i rammeplanen. Mer konkret informasjon om hvordan det jobbes kan leses i avdelingenes månedsplaner / periodeplaner.

Barnehagens visjon *Lekens kraft – barnas skatt* er en ledestjerne som viser oss hvor viktig leken er for barna i barnehagen. For å bygge videre på visjonen er satsningsområdene for barnehageåret: Lek og Språk. Vi har også et stort fokus på Livsmestring og Voksenrollen. I tillegg vil *Vold i nære relasjoner* med progresjonsplanen fortsatt ha en stor plass.

Et godt foreldresamarbeid er en forutsetning for å skape en best mulig oppvekst- og utviklingsarena for barna i barnehagen. Vi oppfordrer de foresatte til å gi oss i barnehagen en tilbakemelding på den jobben vi gjør.

3.1 Bakgrunn og valg av satsingsområder

Barna skal oppleve magi, glede og spenning i leken.

Lekens kraft- barnas skatt

Kraft og skatt understreker leken som en styrke og er en av de viktigste verdier i barnets liv og handler om trivsel, relasjoner, inkludering og det å få være et betydningsfullt menneske i møte med andre.

- Lek skaper trivsel, fryd, entusiasme, spenning, nysgjerrighet og utfordring.
- Lek utløser dopamin – gir opplevelse av velvære.
- Lek reduserer stress.
- Lek styrker stressresponssystemet.
- Lek styrker tilhørighet, samhold, fellesskap og relasjoner.
- Lek utvikler hjernen.
- Lek ivaretar medvirkning, meningsskaping og autonomi.

(Melvold, 2023 s. 273).

Lek har en iboende verdi for barn, fordi den gir glede, tilfredsstillelse og en følelse av frihet. I leken kan barn uttrykke seg selv, utforske verden, utvikle fantasien, og ha det moro uten å være bundet av spesifikke læringsmål eller resultater.

Lekens egenverdi innebærer at leken er viktig ikke bare som et middel til å lære eller oppnå noe, men som en aktivitet som er verdifull i seg selv. Den gir barn mulighet til å være seg selv, prøve ut ulike roller, og oppleve glede og mestring i øyeblikket. Dette perspektivet anerkjenner leken som en grunnleggende og nødvendig del av barndommen. Se punkt 4.2 Lek og 6.3 Kvalitetskjennetegn *Barnehagens arbeid med lekemiljø*.

Barnehagens tiltak

- Personalet observerer, analyserer, støtter, beriker og deltar i barnas lek

- Personalet fremmer et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barna deltar i lek ute og inne.

Alle barna møter et inspirerende og støttende språkmiljø

Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver

Barnehagen skal sørge for at alle barn får variert og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tekning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Språk læres kontinuerlig gjennom de daglige aktivitetene, som for eksempel lek, måltid og påkledning.

Språk skaper relasjoner, Kapellveien barnehage vektlegger gode samspill, dette innebærer at en legger vekt på å følge opp ICDP sin 8 Tema for godt samspill, samt 6.3 Kvalitetskjennetegn *Barnehagens arbeid med språkmiljø*. Se punkt 4.6 *Kommunikasjon og språk*.

ÅTTE TEMA FOR GODT SAMSPILL

	TEMA 1 Vis at du er glad i barnet ditt		TEMA 5 Felles oppmerksomhet – felles opplevelse
	TEMA 2 Se og følg barnets initiativ		TEMA 6 Gi mening til opplevelser
	TEMA 3 Ta del i barnets følelser		TEMA 7 Lag sammenhenger
	TEMA 4 Gi ros og anerkjennelse		TEMA 8 Hjelp til selvhjelp: <ul style="list-style-type: none"> • hjelp barnet ditt å planlegge • støtt barnet • legg til rette for barnet • sett positive grenser

3.2 Kompetanseutvikling

- Deltagelse på fagkurs i regi av Nordre Follo kommune
- Deltagelse på planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter
- Systematisk veiledning: styrer har veiledning med pedagogiske ledere, pedagogisk leder har veiledning med «sine» medarbeidere.
- Styrer har egen opplæring med nyansatte fagarbeidere og assistenter med boken «Smått og Stort – i barnehagen»
- 15. november – alle ansatte deltar på 1. hjelpskurs i regi av *Ditt barns førstehjelp*.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal vise åpenhet og oppmerksomhet ovenfor det unike hos hvert enkelt barn
- Personalet skal vise alle barn empati, respekt og toleranse
- Personalet er imøtekommende og sensitive for barnas behov.
- Personalet er aktivt tilstede med barna i lek og aktiviteter gjennom hele dagen
- Personalet legger til rette for trygghet gjennom gode rutiner og fast dagsrytme

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og

læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være medlekende og til stede i barns lek
- Personalet skal skape magi, glede og spenning i leken
- Personalet skal gjennomføre smågrupper inne og ute
- Personalet skal observere og støtte barna i lek på deres premisser

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir barna mulighet til å medvirke i egen hverdag og demokratiske prosesser
- Personalet legger til rette for at barna skal få erfaringer med ulike normer og regler
- Personalet fremhever og synliggjør mangfold og ulikheter som en styrke

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele

kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst på at barnas læring skjer gjennom lek og i samspill med andre
- Personalet stimulerer barnas nysgjerrighet gjennom lek og ulike opplevelser
- Personalet er støttende og undrende i samtale med barn
- Personalet gir barna erfaringer med ulike lekematerialer og temaer

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna oppleve raushet, inkludering og mangfold
- Personalet skal dele barna i «smågrupper» for å tilrettelegge for lek, inkludering og vennskap

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet anerkjenner og setter ord på følelser samt handlinger gjennom hele dagen
- Personalet «bader» barna i språk ved å bruke sang, rim, regler, bilder og bøker
- Personalet legger til rette for lek slik at barna bruker språket aktivt i samspill med andre
- Personalet bidrar til barnas språkutvikling ved å stimulere den verbale og nonverbale kommunikasjonen

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Igjennom uken får barna kjennskap til og erfaring med de ulike fagområdene
- Barnehagen jobber tverrfaglig. Alle fagområdene er vevet inn i de planlagte aktivitetene og hverdagsrutinene

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep. Vedlegg 1, Progresjonsplanen side 20.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv

deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for demokratiske prosesser sammen med barna
- Personalet viser respekt og er lydhøre for barnas perspektiver og uttrykksformer
- Personalet observerer barna og fremmer deres trivsel og medvirkning

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 3.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen er organisert i små- og storbarnsavdelinger
- Personalet legger til rette for lek i smågrupper og aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene
- Personalet tilrettelegger for lek, aktiviteter og samtaler gjennom temaer tilpasset alder og modenhet
- Personalet tilrettelegger for godt foreldresamarbeid for å ivareta barnas individuelle utvikling

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet benytter digitale verktøy som et supplement i det pedagogiske arbeide
- Personal er bevisste på god digital praksis
- Personalet dokumenterer aktiviteter med bilder som også danner grunnlag for samtaler og refleksjoner sammen med barna

6.3 Kvalitetskjenne tegn

Kvalitetskjenne tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenne tegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne tegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjenne tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen inviterer nye foreldre til lekegrupper på småbarnsavdelingene, *Aspirantene*, en time i uken, fire ganger i juni
- Pedagogene gjennomfører oppstarts samtale med nye foreldre i tilvenningsperioden
- Barna får en tilknytningsperson ved oppstart
- Personalet tilpasser tilvenningsperioden for hvert enkelt barn

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir barna god tid til tilvenning gjennom besøk og lek på den avdelingen barnet skal begynne på – i juni har vi *Bli kjent* uke
- Personalet sørger for at barna kommer sammen med barn de har en relasjon til
- Pedagogen tilbyr oppstarts samtale med foreldre

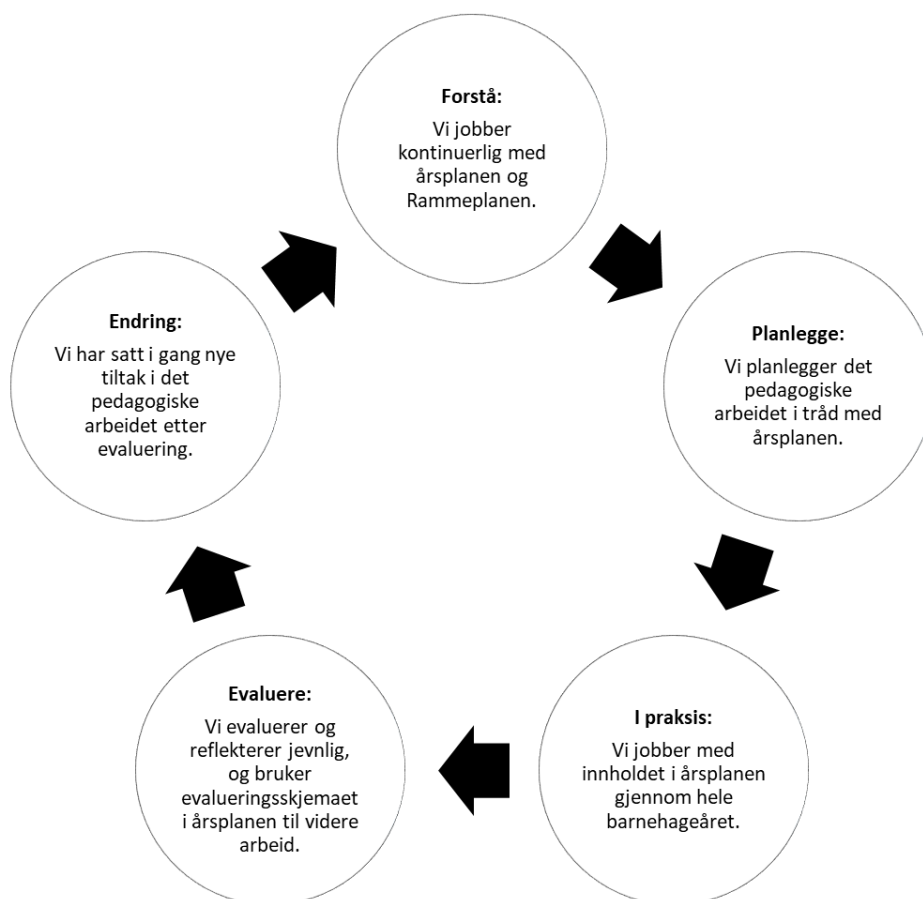
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- *Maxi* – som er skolestarterne – er sammen på turer, lek og aktiviteter gjennom barnehageåret
- Pedagogen gjennomfører foreldresamtaler med eget skjema, for nødvendig informasjon til skolen - med foreldrenes samtykke
- Barna deltar på skoletreff til sin tilhørende skole

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe.

Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Barna har eget utviklingsmål
- Alle avdelinger har månedsplan/periodeplan
- Personalet har jevnlig møter
- Personalet gjennomfører ulike foreldresamtaler gjennom året
- Personalet gjennomfører barnesamtaler

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet jobber systematisk med de ulike kvalitetskjenner
- Planer og praksis evalueres

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer det pedagogiske arbeidet i årsplan/månedsplaner/periodeplaner
- Personalet dokumenterer barnehagehverdagen gjennom bildefremvisning for foreldrene
- Foreldresamtaler

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning Oppstartsamtaler med «ny» foreldre Uke 35: Nasjonal lusekampanje Foreldrerådsmøte: 27. august: Venus og Mars 28. august: Jupiter og Pluto	Planleggingsdager: 15. og 16. august - Bhg. er stengt.
September	Uke 38: Brannvernuke	
Oktober	17. oktober: Refleksdagen. 24. oktober: Markering av FN dagen med høstutstilling Møte i Samarbeidsutvalget	
November		Planleggingsdag: 15. november - Bhg. er stengt
Desember	2. desember: 1. Adventsamling 5. desember: Julelunsj 9. desember: 2. Adventsamling 13. desember: Lucia 16. desember: 3. Adventsamling 19. desember: Nissefest 23. desember: 4. Adventsamling	Barnehagen er stengt: 24.-26. desember og 31. desember- 2. januar
Januar	Foreldremøte for «Maxi» foreldre. Vinteraktivitetsdag el februar	Planleggingsdag 2. januar Bhg. er stengt
Februar	6. februar – Samefolkets nasjonaldag 28. februar: Karneval	
Mars	Uke 10: Nasjonal lusekampanje 11. mars: Barnehagedagen (La leken leve) Foreldretreff	
April	9. april: Påskelunsj	Bhg. er stengt: 16.- 21.. april Planleggingsdag: 22. april – bhg. Er stengt
Mai	Uke 19: Språkleik 13. og 14. mai: Ruskendager	1. mai - stengt 29. mai - stengt
Juni	4. juni: Sommerfest	Barnehagen er stengt: 9. juni
Juli		Barnehagen er stengt uke 28 og 29.

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

HVA	HVORDAN	ANSVAR
Enkeltbarns læring og utvikling	Foreldresamtaler, observasjon og avdelingsmøter	Pedagogisk leder
Barns medvirkning	Observasjon og avdelingsmøter	
Barnegruppe		
Månedspan/periodeplan	Evaluerer målet på planene	Pedagogisk lederteam
Årsplan	Evaluerer målene i årsplanen	
Medarbeidertilfredshet	Medarbeiderundersøkelse annethvert år.	
Brukertilfredshet	Foreldreundersøkelse annethvert år.	

11. Kilder og referanser

Barnehageloven (2005). Lov om barnehager (LOV-2005-06-17-64). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

ICDP. Hundeide, K. og Rye, H. 2007 8 tema for godt samspill Oslo: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen. Oslo: Direktoratet.

Melvold, L (red.) (2023). Barn er budbringere – en veiviser i psykisk helsefremmende barnehager Oslo: Kommuneforlaget

Vedlegg 1.

PROGRESJONSPLAN FOR BARNEHAGENS ARBEID MED Å FOREBYGGE VOLD OG SEKSUELLE OVERGREP

Planen beskriver mål og temaer barnehagene skal jobbe med på i ulike aldersgrupper, og har følgende føringer:

- Personalet skal bruke hverdags situasjoner, samlingsstunder og barnesamtaler for å snakke om de ulike temaene.
- Barnehagen skal årlig ta opp med foreldrene hvordan og hvorfor de jobber med temaet kropp, seksualitet og grenser.
- Personalet skal bruke «Kvalitetskjennetegn for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep» som refleksjonsverktøy.
- Barnehagen skal jobbe med kompetanseheving for å forebygge vold og seksuelle overgrep og beskrive arbeidet i årsplanen.

Aldersgruppe	Temaer	Mål
Trinn 1: ca 1-2 åringer	Kropp og kroppsdelar Grenser – stopp Følelser – sint, glad, redd og lei seg Meg selv og min familie	Barna får begynnende kjennskap til <ul style="list-style-type: none">• ulike ord og benevnelser om kroppen• bevissthet over egen kropp• å sette grenser for seg selv og egen kropp• å bli oppmerksom på andre sine grenser• å si/vise stopp• å uttrykke følelser• egen tilhørighet og nære familie
Trinn 2: ca 2-3 åringer	Følge opp temaer fra trinn 1 Kjønn og alder Grenser – stopp og respekt Følelse - trist Empati/medfølelse Familie og relasjoner	Barna <ul style="list-style-type: none">• etablerer språk og begreper om kroppen.• har kunnskap om kroppen og dens funksjoner• har kunnskap om kroppens likheter og ulikheter når det gjelder kjønn og alder• setter grenser og respektere andres grenser• setter ord på følelser• får erfaring med å trøste og si ifra til personalet når andre trenger hjelp
Trinn 3: ca 3-4 åringer	Følge opp temaer fra tidligere trinn Hvordan barn blir til Ulike familie-konstellasjoner Følelser - ensom, ubehag, flau Hemmeligheter	Barna <ul style="list-style-type: none">• snakker positivt om egen og andres kropp• får kunnskap om ulike måter å «lage barn» på (naturlig, prøverør, surrogati)• har kjennskap til ulike familiekonstellasjoner• sier ifra og setter grenser

	Berøringer	<ul style="list-style-type: none"> • viser respekt for andres kropp og grenser • setter ord på egne følelser og liker å bli lyttet til • gjenkjenner andres følelser • håndterer følelser på en hensiktsmessig måte • trøster og sier ifra til personalet når andre trenger hjelp • får kjennskap til begrepet hemmeligheter • får kjennskap til begrepet berøringer
Trinn 4: ca 4-5 åringer	<p>Følge opp temaer fra tidligere trinn</p> <p>Selvfølelse Gode og vonde hemmeligheter Gode og vonde berøringer Den vanskelige samtalen med andre</p>	<p>Barna</p> <ul style="list-style-type: none"> • er trygge på egen kropp, utseende og identitet • har tro på seg selv og har god selvfølelse • setter grenser for seg selv, sier stopp og sier ifra til voksne • gjenkjenner og uttrykker både gode og vonde følelser • Barna vet forskjellen på gode og vonde hemmeligheter • Barna vet forskjellen på gode (lovlige) og vonde (ulovlige) berøringer • Barna er kompetente og trygge nok til å snakke med andre om vanskelige ting.